

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

MEDITATIE

De hemelvaartstijding van de Levensvorst

"Jezus zeide tot haar: Raak Mij niet aan, want Ik ben nog niet opgevaren tot Mijn Vader; maar ga heen tot Mijn broeders, en zeg hun: Ik vaar op tot Mijn Vader en uw Vader en tot Mijn God en uw God". Johannes 20 : 17.

Maria Magdalena was een rijk begenadigde vrouw. Diep was ze gezonken. Maar de Heere had haar opgezocht. Hij had haar ziel gered, haar tranen willen drogen. Zeven duivelen waren van haar uitgegaan. (Lucas 8 : 2). Innig was ze aan Jezus verknocht. Wie veel vergeven is, die heeft veel lief! Ze was dan ook ontroostbaar toen Jezus haar ontnomen werd. Zijn weg was geëindigd in de kruisdood op Golgotha. En nu was alles verloren, voor eeuwig verloren! Althans, dat meende zij.

Maria was nog blind voor het borgwerk van Christus en haar hemelhoge schuld bij God. Ze had wel voor Hem kunnen sterven, maar dat Hij voor haar moest sterven, dat was haar nog verborgen.

Nu is haar geloof stukgeslagen en haar hoop vergaan, maar de liefde trekt haar naar het graf en houdt haar bij het graf. Wonderlijk is dat! Een dode Jezus is haar meer waard dan al het geluk op deze wereld en al de godsdienst van Jeruzalem.

Zo staat ze wenend bij de rotswand, in het levende gemis van God en Christus. Hier blijkt het soevereine Gods-werk. Leg er uw hart eens naast! De liefde is sterker dan de dood, en dat als vrucht uit Hem!

In "de Christenreis" vertelt Bunyan over het huis van de Uitlegger. Daar brandt een vuur dat niet geblust kan worden. Hoe meer water erop gegoten wordt, des te harder gaat het branden.

Christen is verbaasd om dat te zien. Hoe kan dat nu? Dan neemt de Uitlegger hem mee naar de andere zijde van de muur. En zie, daar staat een Man met een oliekan, Die zorg draagt dat het vuur blijft branden. Het is een beeld van het genadewerk van God in de harten van de Zijnen.

Wie staat er achter de muur daar in de graftuin van de Levensvorst? Het is Jezus Zelf, Die Zich gaat openbaren. Hij is tot Zijn hof gekomen om te eten de edele vruchten van Zijn werk. Maria ziet niet dat het Jezus is, verblind door haar tranen en verstrikt in het ongeloof. Hem te kennen als de lijdende Borg en de opgestane Levensvorst is alleen mogelijk, wanneer Hij Zelf Zich openbaart in de kracht van Zijn opstanding.

Maar dan wordt Hij gekend! Hij spreekt en het is er. Hij zegt: "Maria". Hij noemt alleen haar naam. Het is genoeg. "Mijn schapen horen Mijn stem, en Ik ken dezelve, en zij volgen Mij." Wat een wonder! Gods kinderen menen dikwijls een vreemde te zijn en met alles wat er gebeurd is toch buiten Gods Woord te vallen. Maar als Hij gaat spreken, dan wordt hun naam genoemd, het hart verklaard en het gemis vervuld door Hem Wiens Naam is Jezus! Zo valt Maria neer in woordeloos geluk, in ootmoed en aanbidding. Ze zegt alleen: "Rabbouni"! Het is de weerklank van Zijn spreken. Ze wordt geëigend door de Heere. "Ik zal zeggen tot Lo-Ammi: Gij zijt Mijn volk,

en dat zal zeggen: O, mijn God!" O, welk een verwondering als u dat ervaren mag! Dan zoudt u wel altijd op die plaats willen blijven, om nooit meer op te staan!

Maar Jezus zegt: "Raak Mij niet aan!" Beter nog: "Houd Mij niet vast!" Want dat staat er eigenlijk in de grondtaal. Maria mag de Heere wel aanraken, net als de vrouwen bij het graf (Mat. 28 : 9). Maar ze mag Hem niet vasthouden! Waarom dan niet?

De Heere Jezus zegt: "Ik ben nog niet opgevaren tot Mijn Vader!" Begrijpt u wel? Maria denkt dat het weer net eender zal worden als vroeger. Maar dat is niet waar! Het is anders geworden. Het kruis ligt er tussen... De schuld is verzoend, voor Maria en voor allen die Hem van de Vader gegeven zijn. De weg ligt nu open tot Gods gemeenschap en tot de hemelse zaligheid. Christus is opgestaan a.h.w. aan de andere zijde van het graf, op de oever van de eeuwigheid. Hij heeft de dood overwonnen en achter zich gelaten.

En daarom moet Hij heengaan tot de Vader! De opstanding van Christus draagt volle vrucht in de hemelvaart van Christus. En nu is het hart van Maria wel ontroerd, maar ze moet leren wandelen door het geloof en niet door aanschouwen. Wat een les is dat! Maria staat zichzelf in de weg, en als het mogelijk was ook de Heere. Dat is nu een beeld van de Kerk. Als Jezus

INHOUD	pag.
Meditatie: De hemelvaartstijding van de Levensvorst	1
Bijbelstudies:	
Paulus en Silas met eer uitgeleid (4)	2
De voortgang van het werk in Israël (7)	3
Bezwaren tegen de kinderdoop (3)	5
Beslechting van geschillen (1)	7
Kerknieuws	8
Berichten	9
Predikbeurten	9

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:
ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.

Kerkelijk nieuws en berichten aan:
redactie-secretaris: C.G. van Es,
Ronsseweg 527,
2803 ZJ Gouda,
tel. 0182-571292, fax 0182-533928.

Abonnementen, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk
aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor
abonnementsgelden: 64327.

Alle advertenties aan:

Administratie van de Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker,
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

Abonnementsprijs
bij vooruitbetaling:

voor Nederland: f 24,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:

Luchtpost:

Amerika \$ 56,—, Canada \$ 68,—.

Zeepost:

Amerika \$ 49,—, Canada \$ 59,—.

Advertenties f 1,10 per mm.

Familieberichten f 0,85 per mm.

Deze prijzen zijn excl. 17,5% btw.

Advertenties dienen uiterlijk
donderdagmorgen in bezit van de
administratie te zijn.

Faxberichten vrijdag voor 12 uur.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 12 uur (telefonisch).

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en van de ter recensie
aangeboden boeken.

op weg is naar het kruis, gaan ze voor
Zijn voeten liggen en roepen ze:
"geenszins!" En als Jezus op weg is
naar het Vaderhuis, dan doen ze weer
hetzelfde! Wat is toch een mens, ook
na ontvangen genade! Hoe nodig is
dat hemelse onderwijs op de levens-
weg!

Hoor Maria, het wordt anders nu
Christus is opgestaan. Maar minder
wordt het niet! Want Hij gaat heen om
een plaats te bereiden. En Hij komt
weer! Hij zal de Zijnen geen wezen
laten. Hij zal de Trooster tot u zenden.
Zo komt Hij wonen in het hart, dich-
terbij dan ooit te voren! "Het is u nut
dat Ik heenga...". Houd Mij niet vast,
Maria...

Bovendien, Maria heeft nog werk te
doen. Ze mag een boodschap brengen
in Jeruzalem: "ga heen tot Mijn broe-
ders...!" Vergeet ze niet, Maria. Er zijn
nog anderen die treuren en wenen. En
deze dag is een dag van goede bood-
schap. Ga dan heen...!

"Mijn broeders..."; wie zijn dat? Dat
zijn die gekenden van eeuwigheid, de
gekochten met het bloed. Wie zijn ze
in zichzelf? Opstandelingen en weglo-
pers! Trouwelose discipelen, die het
smartelijk inleven dat zij alle deuren
hebben toegesloten. Schaamt Hij zich
niet hen broeders te noemen? O won-
der van ontferming en genade! Hij
denkt aan hen. Hij Zelf de oudste
Broeder en zij de jongere broeders die
delen in de erfenis. Zijn erfenis! "Ik
zal Uw Naam Mijn broederen bekend-
maken..."

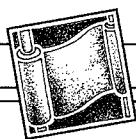
Welke Naam? De allerrijkste! "Ik vaar
op tot Mijn Vader en uw Vader..."
Merkt u het onderscheid? Hij is de
eeuwige en natuurlijke Zoon van God,
maar zij zijn tot kinderen aangenomen
alleen om Zijnentwil. Hij van God
verlaten, opdat zij tot God genomen
worden... Ja meer, gelegd zouden wor-
den aan het Vaderhart van God... Wat
een boodschap voor die discipelen!
Nu mogen zij het horen, straks gaan
ze het beleven als zij de Geest der
aanneming tot kinderen ontvangen op
het Pinksterfeest. Dan is het: "Abba,
Vader!"

Nodig voor u en mij is de doorleving
van dit alles. Want van nature kan ik
niet zeggen dat God mijn Vader is. En
ook de doop maakt ons niet zalig. We
moeten van dood levend gemaakt
worden! Dat kan alleen bij God van-
daan, door de krachtige bediening van
Zijn Geest. Hij maakt kinderen des
toorns tot kinderen van God. Hij
maakt godsdienstige mensen tot rech-
teloze zondaren, die uit alles de grond
verliezen, maar met Maria leren roe-
pen: "Geef mij Jezus of ik sterf!"

Zulken worden op Gods tijd verblijd.
"Zalig zijn die treuren, want zij zullen
vertroost worden". En dat door Hem
Die als de Levensvorst doet delen in
de vrucht van Zijn lijden, maar ook de
Zijnen meeneemt in Zijn hemelvaart.
"God vaart voor het oog, met gejuich
omhoog..."

Veenendaal,

ds. C. Sonneveld.

BIJBELSTUDIES

Paulus en Silas met eer uitgeleid

Hand. 16 : 35-40.

(4)

In het huis van Lydia

Nadat het onrecht, door de stadsbe-
stuurders Paulus en Silas aangedaan,
hersteld was, verlieten de twee Evan-
geliedienaren de stad Filippi. Maar
eerst namen zij afscheid van de broe-
ders. "En uitgegaan zijnde uit de ge-
vangenis, gingen zij in tot Lydia; en
de broeders gezien hebbende, ver-
troostten zij dezelve, en gingen uit de
stad" (vers 40). Toen zij het huis van
Lydia binnenkwamen, ontmoetten zij
daar Lydia samen met de broeders
vergaderd. Lukas en Timotheüs zullen

er ook bij zijn geweest. Wat zal de
jonge gemeente in zorg gezeten heb-
ben, toen Paulus en Silas in de gevan-
genis zaten. Wat zal er een gedurig ge-
bed tot God zijn opgegaan. Hier
mochten zij de verhoring van het ge-
bed aanschouwen. De Heere is de
Hoorder van het gebed. Het is niet te-
vergeefs de Heere te zoeken. Wat zul-
len ze zich met elkaar in het huis van
Lydia verwonderd hebben over de da-
den des Heeren. Wat is de *gemeen-
schap der heiligen*? Zich met elkaar
verwonderen over de daden des Hee-

ren. Niet elkaar opbouwen in wat goedertierenheid, maar met elkaar in God eindigen en de Heere grootmaken. In de gemeenschap der heiligen valt alles van de mens weg en blijft er niets over dan het werk Gods. Dat is een voorsmaak van de hemel, want de hemel is eeuwig in God eindigen en zich verliezen in de drie-enige God. Zo was er in het huis van Lydia iets van de hemel. Als Gods kinderen in de hemel komen, zullen ze geen vreemde God ontmoeten en geen vreemd werk gaan doen.

Vertrouwing

Paulus en Silas mochten voor hun vertrek uit Filippi de jonge christenen gaan vertroosten. De broeders en zusters waren ontroerd omdat Paulus en Silas zouden vertrekken. Daarom hadden zij die troost nodig. Gods aangevochten en beproefde volk heeft in dit leven troost nodig. En wie kan dan beter troosten dan de Heere Zelf? Als Gods kinderen wenen over de zonde, hoe kan de Heere dan wonderlijk troosten met het uitzicht op Zijn genade. Als zij het uitzicht op de Heere missen, hoe kan de Heere hen dan wonderlijk troosten door de nevelen op te doen klaren en hen Zijn vriendelijk Aangezicht weer te tonen. Als zij geen verweer hebben in de strijd tegen de driehoofdige vijand, hoe kan de Heere hen dan wonderlijk troosten door te laten zien dat het verslagen vijanden zijn. Als het donker is van binnen, hoe kan de Heere dan troosten met Zijn licht. Wie kan troosten als de Heere? En wat is het *Middelpunt van die troost* des Heeren? Christus! De ware troost vloeit voort uit Christus en vindt in Hem het Middelpunt.

Waar zoekt u uw troost? In de wereld, bij mensen, in de dingen van beneden? Alle troost van beneden laat u in de steek. Maar de vertroosting des Heeren blijven, zelfs als de dood komt. Dat wil niet zeggen dat Gods kinderen die vertroosting nu ook altijd dadelijk in de ziel ondervinden. Het kan van binnen een zoeken naar troosters zijn, zonder er te vinden. Maar dat neemt niet weg, dat de vertroosting des Heeren blijven, ook al kan de Heere ze wel eens tijdelijk in trekken. Hij neemt ze echter nooit voorgoed van Zijn kinderen weg. Weest dan maar jaloers op het volk van God. In Hand. 16 kunt u lezen, wat dat volk aan de Heere heeft. Als de wereld u alleen laat, dan laat God Zijn volk nooit alleen.

De inhoud van de troost

Paulus en Silas mochten dus een middel zijn in Gods hand om de jonge gemeente van Filippi te vertroosten. Wat was de inhoud van die troost? Zij zullen allereerst de jonge christenen erop gewezen hebben dat de Heere bleef, ook al zouden zij hen gaan verlaten. De Heere zou hen niet verlaten. Waar Hij het goede werk begint, daar zal Hij het immers ook voleindigen. Wat een wonder, als mensen heengaan, als kinderen en knechten van God heengaan, dan blijft de Heere Dezelfde. Wat ligt er dan een rijke troostgrond in de *onveranderlijke trouw Gods*. Al zijn en blijven wij ontrouw, Hij blijft getrouw en Hij laat nooit varen het werk Zijner handen. Hoe zal Paulus de gemeente van Filippi daarmee hebben vertroost. Als het geloof houvast mag hebben aan de trouw Gods, dan gaat het eeuwig goed, dan kan het nooit meer verkeerd gaan. Dan is de trouw een onveranderlijkheid des Heeren een onwankelbare rotsgrond. Laten de vijanden dan tekeer gaan, maar dan ligt het voor de Kerk des Heeren vast.

Wat zal vooral de inhoud zijn geweest van de vertroosting door middel van Paulus en Silas? Jezus Christus en Dien gekruisigd! Ze zullen de gemeente nog eenmaal hebben gewezen op het *werk van Christus*. Als u wilt weten hoe Paulus met hen over het werk van Christus gesproken heeft, lees dan de brief die hij later aan de Filippenzen geschreven heeft. Die brief is vol van het werk van Christus. Dat kan ook niet anders, want buiten Christus kan er geen ware troost zijn. Vraag dat maar eens aan een door Gods Geest ontdekte zondaar, die loopt te worstelen met de zondenlast en het uitzicht mist op Gods genade. Zo'n zondaar ontvangt wel eens een verruiming en bemoediging uit het Woord des Heeren. En dat is zeker groot. Dat zijn de bewijzen dat de

Heere nog van ons afweet. Maar waarmee is zo'n ontdekte zondaar echt getroost? Alleen met Christus! Alles buiten Christus schiet tekort. Mijn zak zal niet zijn ontbonden, eer dat ik Jezus heb gevonden. Als u Zondag 1 van de Catechismus leest, dan kan de enige troost er niet zijn dan alleen in Christus. Het kan niet anders, Paulus en Silas hebben op Christus gewezen. Ze hebben de gemeente vertroost met Christus en Zijn werk. Dat is de enige troostgrond, die het houdt, zelfs in de branding van Gods gericht.

Afscheid

Zo hebben Paulus en Silas afscheid genomen en zijn verder getrokken op hun zendingsreis in de richting van Thessalonica. Paulus is Filippi echter nooit meer vergeten. Uit de brief aan de Filippenzen blijkt hoe innig de banden waren, die Paulus aan Filippi bonden. In Fil. 4 : 1 spreekt hij de Filippenzen aan als "mijn geliefde en zeer gewenste broeders, mijn blijdschap en mijn kroon". Uit Fil. 4 blijkt ook, dat hij alleen van de gemeente van Filippi ondersteuning in stoffelijk opzicht heeft aanvaard. En wij weten dat Paulus in totaal nog vijf maal naar Filippi is teruggekeerd om zijn broeders en zusters daar te ontmoeten. Uit dat alles blijkt wel de *bijzondere band*, die Paulus met de gemeente van Filippi heeft gevoeld.

Paulus en Silas hebben hier dus afscheid genomen van de gemeente van Filippi. Maar als Gods kinderen hier afscheid van elkaar nemen is het nooit voorgoed. Ze zien elkaar altijd weer, is het niet hier, dan straks hierboven. Dan zullen er geen gevangenen meer zijn en geen listen van satan meer, maar dan zal God zijn alles en in allen. Die hoop mag al het leed van Gods gunstgenoten verzachten.

(Wordt vervolgd)

Zeist,

ds. J.J. v. Ekeveld.

De voortgang van het werk in Israël

(7)

Op maandag 30 augustus hebben we een lange reis gemaakt door de woestijn van Judea, langs de Dode Zee helemaal naar het zuiden, naar Eilat. Ongeveer bij de vlakte van Sodom en Gomorra, boven de zoutvelden, zagen we opeens een grote vlucht trekvo-

gels. Het bleken honderden ooievaars te zijn, op doorreis naar Egypte. Bij Yot Vata hebben we een korte stop gemaakt om onze echtgenotes te bellen. Het is toch wel merkwaardig dat je onder de hoge dadelpalmen in het zuiden van de Negev door enkele num-

mers in te drukken op een mobiele telefoon opeens de stem van je vrouw hoort en even bij kunt praten over de werkzaamheden, zowel in Holland als in Israël. In Eilat hebben we even rondgereden langs de kust. Ook hebben we een sobere warme maaltijd gebruikt in een restaurantje aan het water. Wat een toeristenstad! We waren evenwel gekomen voor een bezoek aan de Shelter en een ontmoeting met John Pex. Hij heeft ons de gastenverblijven laten zien waar meest jongeren uit heel de wereld komen voor een goedkoop logies en waar hij hen in aanraking probeert te brengen met het Evangelie. Iedere vrijdagavond is er een samenkomst; de laatste vrijdag waren er wel 150 personen rondom Gods Woord vergaderd. Iedere zaterdag heeft hij een samenkomst met de Messiasbelijdende gemeente, waar ook wel een honderd personen komen. Wij voorzien hem van goede lectuur om uit te delen en ik raakte er mijn Hebreeuwse exemplaren van de Evangelien dan ook gemakkelijk kwijt. John is afkomstig uit Noordwijk, uit een Rooms gezin. Hij heeft in zijn jeugd als een hippie geleefd, heeft de wereldzeeën bevaren, maar heeft het ruwe en zondige leven vaarwel gezegd nadat hij het evangelie van Johannes had gelezen. Hij is nu 53 en tracht anderen die leefden zoals hij eerst deed, te bereiken met het Evangelie. Hij nodigde ons weer uit om eens in een evangelisatiedienst voor te gaan, maar het was voor ons een bijzonder moeilijke tijd, daar we dan die avond nog terug zouden moeten naar het noorden en dus in de nacht zouden moeten reizen. We willen het toch voor een volgende reis in overweging nemen, want ook hier wordt ons gelegenheid gegeven om het Woord te brengen onder Jood en heiden. Vanwege de bouwactiviteiten in de snel groeiende hotelaccommodaties zijn er veel gastarbeiders en John doet veel werk onder Chinezen, Roemenen, Hongaren en Slowaken die hij met Gods Woord in contact brengt. Langs de westkant van de Negev, de grens met Egypte, zijn we teruggekeerd naar het noorden om op tijd te zijn voor een bijbelstudie in Holon, nabij Tel Aviv. Nadat ik de samenkomst met gebed geopend had, werden enkele verzen gezongen. Ds. Sonneveld zou deze avond volgens afspraak een inleiding houden over Romeinen 11: 26: het zalig worden van Joden als de volheid der heidenen zal

zijn ingegaan. Het zal geen weg zijn buiten Christus, maar de Brudegom der Kerk zal Zijn bruid ook uit de beelden om der vaderen wil ontvangen. Na de vragenbeantwoording heeft hij de vergadering met gebed besloten.

Op dinsdag 31 augustus stond voor de morgen een bezoek op het programma aan het echtpaar Yitzak en Mirjam Eltsur in Giv'at Schmu'el. Het echtpaar is bijzonder gastvrij. De vrouw heeft in de oorlogstijd in Veenendaal gezeten en is bij mensen uit onze gemeente ondergedoken geweest, maar heeft er grote moeite mee om over die tijd te spreken. Pijnlijk is de herinnering aan de vele vreselijke gebeurtenissen in de Tweede Wereldoorlog. Graag spreekt ze over haar kinderen en over positieve ontwikkelingen in haar volk, maar wat de godsdienst betreft, vermijdt ze een openhartig gesprek. Ds. Sonneveld heeft de familie in het gebed opgedragen. 's Middags werden we verwacht door Taiye Omokhaye, een Nigeriaans predikant die in Israël evangelisatiewerk doet, in The Friendship House in Tel Aviv. Temidden van rommelige kleine industrieën vonden we zijn keurig verzorgde kerkzaal-bijbelschool. Wij steunen hem door boekzendingen en hopen dit te blijven doen.

Vervolgens bezochten we de Bookshop van de Bible Society in Tel Aviv. Ook hier ontvangt men Bijbels en boeken van ons deputaatschap. In het vervolg hopen we de bezoeken aan Israël zo in te delen, dat er een meer zakelijke reis gemaakt zal worden voor contacten als deze, waarbij het niet zo zeer nodig is dat predikanten meegaan. Een tweede reis kan dan meer gericht zijn op het gemeentewerk en de Woordverkondiging. Wellicht geeft het lezen van dit reisverslag u al vermoedensverschijnselen, maar u zult begrijpen dat dit bij uw deputaten nog wel eens iets meer het geval was.

Nog een derde bezoek in Tel Aviv stond op het programma en wel bij het Outreach Center Dugit. Dit centrum, dat onder leiding staat van Avi Mizrahi, waar men koffie kan drinken, boeken kan kopen of een gesprek kan voeren, is de laatste tijd het doelwit van de ultra-orthodoxe zendingsorganisatie Yad Leachim. Iedere ochtend waren de deuren besmeurd met koffie en lijm en de muren beklad met hakenkruisen en leuzen als "dood aan de zendingen". Dagelijks wordt er door mensen van die beweging voor de

winkel gepost om degenen die er binnengaan ervan te weerhouden en in ieder geval te filmen. Er zijn al diverse pogingen tot inbraak of brandstichting geweest. Ook wij werden gefilmd toen we naar binnen gingen, zelfs door de ramen terwijl we er zaten te praten. We zijn toen naar buiten gegaan om de mensen die dit deden te fotograferen, waar ze kennelijk toch ook weer van schrokken, waarna ze snel het hazenpad kozen. Overigens strekken onze contacten met dit centrum ook niet verder dan het verschaffen van goede Bijbels en andere lectuur, daar de inslag van deze gemeente nogal charismatisch is.

Die namiddag hebben we nog een bezoek gebracht aan Baruch Maoz en zijn vrouw Bracha in hun woning te Gadera. Ds. Maoz was nog ziek, maar toch konden we met hem de maaltijd nuttigen en spreken over het vele werk dat op hem en zijn gemeente afkomt. Zij hebben ook contacten in Ohio en in de Oekraïne en waren benieuwd naar onze mogelijkheden om daar iets te doen. Ook over verschillende andere contacten op deze reis hebben we met hem gesproken, alsook over zijn kerkbouwplannen en een eventuele steun hiervoor vanuit Nederland.

Voor de avond stond een Bijbelstudie op het programma in gemeente van Ashdod. Ik heb er weer gesproken over de gelijkenis van de zaaier en werd ook hier vertaald in het Russisch, evenals ds. Sonneveld die de behandeling van dit schriftgedeelte afrondde. In het nagesprek kwam onder andere de geloofsbeleving en het kerkelijk leven in Nederland ter sprake. Ook bij ons is het "niet alles Israël, dat Israël genaamd wordt." We hopen naar deze kleine gemeente een aantal exemplaren van de *Christenreis* te sturen.

Op woensdag 1 september hadden we 's morgens om 10.00 uur afgesproken op de Makor HaTikva school te Jeruzalem. Hartelijk werden we verwelkomd door de penningmeester van de schoolvereniging, de heer Joseph Vos. Het is de enige school voor Messiasbelijdende gezinnen in Israël. Er zijn negen leerkrachten aan verbonden en het onderwijs onderscheidt zich van andere scholen met name door het bijbelonderwijs, dat hier vanuit de plaatselijke gemeenten wordt gegeven. We zijn rondgeleid door alle klassen en hebben gesproken met personeel en met leerlingen. Onze belangstelling

wordt bijzonder op prijs gesteld, maar veel financiële steun kunnen we aan hen niet geven, ook al is er voor het komende jaar een groot tekort, daar er een samenvoeging met een kleuterschool op stapel staat. Wij hebben hiervoor geen genoegzame middelen, maar hopen wel, evenals in het verleden, een schakel te mogen zijn tussen gevers in Nederland die een bepaald project in Israël zoeken om te steunen, en deze school. Zo hebben ze in het verleden door onze bemiddeling een groot bedrag ontvangen van een hervormde diaconie en van een reformatische scholengemeenschap. Wellicht zijn er zo ook in de toekomst gulle gevers die dit onderwijs willen steunen met een vorstelijke gift.

Zowel op de heenweg als op de terugweg zijn we door het oude stadsdeel van Jeruzalem gelopen. We konden wat inkopen doen voor thuis en kort een blik werpen op de Klaagmuur. We zagen daar hoe seculiere joden geholpen worden door rabbijnen met gebedsriemen, etc., in een streven hen tot het judaïsme te bekeren. Wie weet wat dit inhoudt, zal ook hierbij moeten zeggen: "How sad!" - hoe droevig. Er is overigens in heel Israël een sterke bekeringsbeweging in de richting van judaïsme te bespeuren en overal zoekt men de naleving van Mozaïsche wetten weer te bevorderen. Ook in de krijgsmacht hebben de orthodoxen een eigen divisie in het leger; de "haredi Nahal". We zijn door de Armeense wijk gegaan en over het schoolplein van een orthodoxe school om onze auto daarna weer op te zoeken voor een laatste bezoek, ook aan een school, namelijk de Lotem School voor autistische kinderen in de kibboets Hulda. We zijn daar hartelijk ontvangen. Onze gemeenten hebben er een goede naam gekregen, niet het minst door het vele werk dat een aantal jonge vrijwilligers van onze Jeugdbond er heeft gedaan voor het onderhoud van de gebouwen. Gewoonlijk verlopen de contacten met deze school via Eitan Kashtan, maar hij kon ditmaal niet aanwezig zijn vanwege een verplichte herhaling in militaire dienst. We zijn rondgeleid door de gebouwen en hebben gesproken met leiders en pupillen. Verfrist door de vele frisdrank, maar ook door wat koud water wat Dalia op onze hoofden smeerde, namen we hartelijk afscheid. Op onze weg naar het vliegveld bezochten we nog het dorp Kfar Chabad. Het is een "Messiasbelijgend" dorp,

maar niet christelijk! Overal staart de overleden rabbi Schneerson je aan van de aanplakborden. Hij wordt hier als de Messias vereerd! Als je dan de keurig geklede meisjes, met lang haar en lange rokjes, hier uit school ziet komen en dan bedenkt hoever hun opvattingen van een gezonde bijbelse leer verwijderd zijn, word je weer verdrietig. Dan rijst bij het vertrekken uit Israël weer de bede tot God, of Hij het deksel dat er ligt bij het lezen van het Oude Testament toch wil wegnemen en ook de verzuhting of het werk wat we hier mochten doen daaraan dienstbaar mag zijn.

Na een voorspoedige reis zijn we, ver na het middernachtelijk uur, op donderdag weer op Schiphol geland, waar

onze vrouwen ons stonden op te wachten. Een verblijdend weerzien; ik was nog niet eerder zo lang van huis geweest. Maar terugziend op het vele werk ben je ook verwonderd dat er in korte tijd zoveel deuren voor ons zijn opengestaan om het werk dat niet alleen de synode aan ons, maar dat ook de Koning der Kerk aan Zijn gemeente opgedragen heeft: Zijn Evangelie te verkondigen, eerst de Jood en ook de Griek.

(Ons werk heeft dringend geld nodig. Wilt u het steunen, maak dan een gift over op postgiro 338 952 of banknr. 46 18 63 723 t.n.v. Deputaatschap voor Israël te Woerden).

Nunspeet,

ds. C.J. Meeuse.

Bezwaren tegen de kinderdoop

(3)

We zijn in een reeks artikelen over de bezwaren tegen de kinderdoop, die steeds weer opnieuw de kop opsteken, bezig naar die bezwaren te luisteren en een poging te doen ze te weerleggen. We zijn nu toegekomen aan een derde bezwaar van de tegenstanders van de kinderdoop:

De kinderdoop is helemaal niet in plaats van de besnijdenis gekomen

Hoe moeten we over deze bewering denken? De meesten van ons zijn vanaf hun kinderjaren vertrouwd met de uitspraak: 'Dewijl dan nu de Doop in de plaats der besnijdenis gekomen is, zo zal men de jonge kinderen, als erfgenamen van het rijk Gods en van Zijn verbond, dopen...' Ons Doopformulier! Een machtig en klassiek gereformeerd geschrift, waarvan de gedragen volzinnen helaas veelal langs de kerkmensen heenglijden als water langs een muur. Hoevelen zullen wel eens moeite hebben gedaan zich te verdiepen in de vraag waar dat nu stáát in Gods Woord, dat de Doop in de plaats van de besnijdenis gekomen is? Droevig gevolg van onze gemakzucht is, dat wij vaak in de allereerste confrontatie met een overtuigende baptist al met de mond vol tanden staan - of erger: overstag gaan! Voor we verder gaan, wil ik erop wijzen dat de gedachte dat de Doop in de plaats van de besnijdenis is gekomen, voor onze gereformeerde vaders *heel fundamenteel* was! Guido de Brès schreef het in

artikel 34 van zijn Nederlandse Geboortebelijdenis: '... en dat Hij, afgedaan hebbende de besnijding, die met bloed geschiedde, in plaats daarvan heeft verordend het sacrament des Doops...' Ook Ursinus en Olevianus lieten zich in deze zin uit in onze Heidelbergse Catechismus (Zondag 27): '... gelijk in het Oude Verbond of Testament door de besnijdenis geschied is, voor dewelke in het Nieuwe Verbond de Doop ingezet is'. Om nog even op ons Doopformulier terug te komen: onze lezers moeten maar eens nagaan dat dit oude geschrift de doop van kleine kinderen op maar liefst *vijf* manieren vanuit de Schrift onderbouwt! In die reeks van vijf argumenten is in ons Doopformulier de stelling dat de doop in de plaats van de besnijdenis is gekomen, het vierde.

Maar laten we eerst eens nagaan waaróm en op welke gronden men vaak tot de stelling is gekomen dat het onschriftuurlijk is te zeggen dat de doop in de plaats van de besnijdenis is gekomen. Calvijn, die in zijn *Institutie* (IV,16) met grote zorgvuldigheid en scherpzinnigheid de discussie met de Wederdopers aangaat - hij heeft het over 'sommige dulle beesten'! - zegt dat zij over het algemeen *drie argumenten* aandragen wat dit punt betreft. Zij beweren dat (1) de betekende zaken van de besnijdenis en van de doop niet dezelfde zijn, dat (2) het verbond waarvan het besnijdenis een teken was

een ánder verbond was dan het genadeverbond en dat (3) de benaming die aan de besneden en aan de gedoopte kinderen wordt gegeven, verschillend is. Het is heel leerzaam, de gedachtegang van Calvijn op dit punt aandachtig te volgen. Soms denk ik wel eens bij het aanhoren van allerlei bezwaren tegen de kinderdoop: moeten we nu werkelijk steeds weer opnieuw het wiel uitvinden in de kerk? Sommige bezwaren tegen de kinderdoop zijn immers al eeuwen en eeuwen oud - en lang vóór ons helder weerlegd. Moet het nu steeds weer opnieuw? Veel verstandiger zou het zijn, als we onze winst zouden doen met wat mannen als Calvijn in hun confrontatie met de Wederdopers hebben geschreven. Wat antwoordt Calvijn op de drie genoemde argumenten, dat de Doop *niet* in de plaats van de besnijdenis zou zijn gekomen? Op het eerste argument - de betekende zaak van besnijdenis en Doop zou niet hetzelfde zijn - antwoordt Calvijn dat beide tekenen de 'doding des vleses' afbeelden. Hij is daar heel kort over. Misschien mogen we er iets meer van zeggen. De betekende zaak van de Doop is duidelijk: de afwassing van de zonden door het bloed en de Geest van Jezus Christus. Daarbij ziet de afwassing door het *bloed* van Christus vooral op de vergeving van de schuld van de zonden (de rechtvaardigmaking) en de afwassing door de *Geest* van Christus op de wegneming van de smét van de zonde (de heiligmaking). Buitengewoon mooi en schriftuurlijk wordt dit beleiden in ons Doopformulier en in Zondag 26 van de Heidelbergse Catechismus. En hoe is dit nu met de besnijdenis? Was deze inzetting Gods maar een uiterlijke ceremonie, zoals sommigen beweren? Nee! Gods Woord leert ons anders. Oók de besnijdenis wees Gods kinderen van de oude dag heen naar die twee grote weldaden van het verbond der genade: de vergeving van de zonden en de vernieuwing van het leven. Beide, besnijdenis en Doop, hebben Christus tot hun 'waarheid'. Zo lezen we in Romeinen 4:11 dat Abraham het *teken* van de besnijdenis heeft ontvangen tot een *zegel* van de rechtvaardigheid des geloofs. Let wel: hier wordt de besnijdenis een teken en een zegel genoemd - en dát zijn nu juist de twee woorden die een sacrament aangeven! Heel nadrukkelijk wijst Paulus erop dat die rechtvaardigheid des geloofs aan Abraham 'in de voorhuid' was toegerekend, dat

wil natuurlijk zeggen: toen Abraham nog onbesneden was. Dat klopt ook, want we lezen van die toerekening in Genesis 15 en van de besnijdenis pas in Genesis 17. Zo is de besnijdenis een teken van de rechtvaardigmaking. Dat zij óók een teken is van de heiligmaking, valt zonder moeite af te leiden uit teksten als Deuteronomium 10:16 en 30:6, waar over het besnijden van het hart wordt gesproken.

Er was nog een tweede argument tegen de stelling dat de Doop in de plaats der besnijdenis is gekomen. Het *verbond* waarvan de besnijdenis een teken was, zou een heel ander verbond zijn dan het verbond der genade. Hier gaan onze tegenstanders overigens niet allemaal dezelfde weg. Calvijn beperkt zich natuurlijk tot de argumenten van de Wederdopers uit zijn dagen. Die waren van mening dat het verbond met Abraham en zijn zaad zich niet verder uitstreckte dan tot het tijdelijk leven. De beloften van dat verbond zouden dus alleen aardse goederen betreffen. Maar als dát waar zou zijn, zegt Calvijn, dan zouden de Joden een tijdlang slechts met Gods tijdelijke gaven verzadigd zijn geworden 'gelijk men een kudde varkens in de varkensstal pleegt vet te maken' (!) ... en die gedachte is natuurlijk verwerpelijk. We raken hier aan een heel wezenlijk punt: de *leer van de verbonden*! Telkens en telkens weer blijkt dát het diepe punt van geschil te zijn, waartoe heel de controverse over de kinderdoop te herleiden is. Ik las bij Bavinck een uitspraak die mij trof. Hij schrijft in zijn *Gereformeerde Dogmatiek* (IV, blz. 506): 'Indien de verwerping van de kinderdoop enkel en alleen daaruit voortkwam, dat hij niet met letterlijke woorden in de Schrift wordt geboden, zou zij met toegevendheid te beoordelen zijn. Maar gewoonlijk hangt zij met geheel andere overwegingen saam...'

Het derde argument tegen de gedachte dat de Doop in de plaats van de besnijdenis is gekomen, ligt voor de Wederdopers in het feit dat volgens hen in het Oude Testament diegenen 'kinderen van Abraham' worden genoemd, die tot zijn vleselijk zaad behoorden, maar dat onder het Nieuwe Testament de dingen anders liggen. Nú worden degenen die Abrahams geloof navolgen zijn kinderen genoemd. Zij bedoelen daar natuurlijk mee te zeggen dat de besnijdenis maar een uiterlijke *ceremonie* was, die heenwees

naar het eigenlijke dat komen zou in het Nieuwe Testament - en dat daarom besnijdenis en Doop weinig of niets met elkaar te maken hebben. Calvijn merkt hierover op, dat hier 'een klein sprankken der waarheid' in is, maar dat de Wederdopers verkeerd met de Schrift omgaan, vaak één tekst aangrijpen en verzuimen 'veel dingen met elkander te vergelijken'. In zijn antwoord benadrukt Calvijn dat zowel onder de oude bedeling als onder de nieuwe alleen diegenen kinderen van Abraham zijn in de diepe zin van het woord, die het gelóóf van Abraham deelachtig zijn. Nu - die waren er óók onder oud Israël! En die zijn er nóg, onder Jood en heiden, nu 'de palen van Gods rijk, na de wederopstanding van Christus, wijd en breed tot alle natien, zonder onderscheid zijn begonnen uitgebreid te worden'. Galaten 3 is hier een belangrijk hoofdstuk, als het gaat om de vraag wie nu eigenlijk het zaad van Abraham zijn.

De dingen die we hierboven schreven, maken overigens op een overtuigd tegenstander van de kinderdoop niet zoveel indruk. Veelal moet zo iemand niet zo heel veel van belijdenisgeschriften hebben - en al helemaal niet van boeken als de *Institutie*. Het is gebruikelijk in zo'n geval de 'dogmatiek' of de 'leer' te stellen tegenover het 'eenvoudige' beroep op de Bijbel. De kerk zou er dan een 'papieren paus' op na houden in de vorm van haar belijdenis - maar zij, tegenstanders van de kinderdoop, zouden het eenvoudig bij de Bijbel houden. Dat is natuurlijk een illusie: er is niemand die zich eenvoudig op de Bijbel beroept, zonder er enige leer op na te houden. Oók de baptist heeft zijn leer; ook hij heeft zijn leerstellige uitgangspunten, waarin hij meent het spreken van de Schrift te mogen samenvatten. Maar terzake! Is de Doop nu ook *volgens de Schrift* in de plaats van de besnijdenis gekomen, en niet alleen volgens onze belijdenisgeschriften of boeken als de *Institutie*? We zouden willen zeggen: wie onze vaders een klein beetje kent, zal wel weten dat zij niet zómaar met zo grote stelligheid iets beweren zonder er tot in hun nieren van overtuigd te zijn dat het in de Schrift gegrond is. *En dat is het ook!* Daarover hopen we in een vierde artikel iets te schrijven.

Capelle aan den IJssel,

ds. A. Moerkerken.

Beslechting van geschillen

door middel van arbitrage of bindend advies

(1)

Als binnen de kerk besluiten worden genomen die de kerk aangaan, heeft de kerk haar eigen kerkelijke regels die gehanteerd worden om kerkelijke conflicten op te lossen. De kerk kan de geestelijke rechtspraak niet missen om de orde in de kerk te bewaren. De Dordtse Kerkorde geeft daarvoor de regels. Ter uitvoering daarvan is onlangs verschenen het boekje *In orde*, waarin een handleiding en een toelichting bij de kerkelijke rechtspraak zijn opgenomen. Als het dus gaat om tuchtmaatregelen, om besluiten van kerkelijke organen die het kerk-zijn betreffen, vinden we daarin dus regels hoe te handelen en hoe eventuele conflicten moeten worden beslecht.

Kerkenraden en meerdere vergaderingen kunnen echter aan het rechtsverkeer deelnemen als waren zij gewone burgerrechtelijke instellingen. Als een kerkenraad bijvoorbeeld een arbeidscontract sluit met een koster, is een geschil over de toepassing van zo'n contract een civielrechtelijke zaak. Aan een dergelijk geschil kunnen wel bepaalde aspecten zitten, die een kerkordelijke procedure mogelijk maken, maar in de regel zal zo'n geschil een arbeidsrechtelijke inhoud hebben. Beslechting daarvan zal dan ook moeten plaatsvinden door middel van de procedures en regels die daarvoor in het burgerlijk recht zijn aangegeven.

In dat burgerlijk recht is echter de mogelijkheid opgenomen dat niet de wereldlijke rechter in zo'n geschil uitspraak doet, maar dat die rechtspraak plaatsvindt in eigen kring. Daarvoor heeft de wet een tweetal middelen gegeven, namelijk arbitrage en bindend advies. Van de mogelijkheid om in eigen kring in voorkomende gevallen recht te spreken, heeft de Generale Synode van onze gemeenten in 1983 besloten gebruik te maken. Daartoe is opgericht de Stichting Beslechting Geschillen binnen de Gereformeerde Gemeenten. Deze stichting ressorteert onder het Deputaatschap Algemene Kerkelijke Zaken.

In het verleden is er door de Stichting door middel van brieven aan deputaat-

schappen en instellingen op aangedrongen een bepaling in (arbeids-) contracten op te nemen, die voorziet in arbitrage of bindend advies. In verschillende contracten is dat inmiddels ook gebeurd. Gebleken is dat niet iedereen bekend is met het bestaan van genoemde Stichting en van de mogelijkheden, die op dit punt bestaan. Vandaar dat we in een tweetal artikelen daarop nog eens willen wijzen.

Waarom heeft de Generale Synode van de mogelijkheid tot rechtspraak in eigen kring gebruik gemaakt? In de eerste plaats omdat de Heilige Schrift ons deze weg wijst. In 1 Korinthe 6 spreekt de apostel over de behandeling van rechtszaken tussen broeders van hetzelfde huis. Paulus vraagt de Korintheïers of ze zich niet schamen om hun geschillen over mijn en dijn voor heidense rechterstoelen te brengen. Dat deden de Joden nog niet eens. Zelfs in de verstrooiing bleven zij zich bewust van de noodzaak om ter beslechting van geschillen een scheidsgericht uit eigen midden te kiezen. Het is duidelijk dat de apostel hier spreekt over burgerlijke geschillen, niet over misdrijven. Voor dit laatste heeft de Heere de overheid als wreekster Gods gegeven. De geschillen waarover het in de gemeente van Korinthe ging, waren van zo weinig betekenis ten opzichte van hun geestelijke roeping, dat ze het zelfs aan de minsten onder hen wel over konden laten om die geschillen op te lossen. Het ging toch over aardse geschillen, die maar van tijdelijke en betrekkelijke aard zijn! Ook wij mogen dat tussen haakjes wel bedenken als we een geschil met iemand hebben. Hierin ligt de voornaamste reden waarom de Generale Synode van de mogelijkheid van rechtspraak in eigen kring gebruik heeft willen maken.

Een niet onbelangrijke overweging hierbij is dat bij rechtspraak in eigen kring met specifieke aspecten rekening kan worden gehouden, waarvoor de burgerlijke rechter geen 'antenne' heeft en waarmee hij meestal ook geen rekening kan houden. In het ker-

kelijk leven zijn er van die specifieke aspecten die te maken hebben met de geloofsleer, de eigen cultuur en de traditie. Ook de procesgang kan binnen de wettelijke kaders op een eigen wijze worden ingevuld, waarbij noties als zorgvuldigheid en gerechtigheid een bijbelse inkadering krijgen. Rechtspraak in eigen kring, ook als het gaat om burgerlijke geschillen, zal niet om het beginsel heen kunnen dat we leven in een door de zonde verbroken wereld. Die verbrokenheid komt ook tot uitdrukking in allerlei burgerrechtelijke verhoudingen en kan tot conflicten aanleiding geven.

Hoe is die rechtspraak in eigen kring vormgegeven? In de statuten van de genoemde stichting lezen we daarover het volgende: 'De Stichting stelt zich ten doel het beslechten van geschillen, gerezen tussen:

a. De door de Generale Synode van de Gereformeerde Gemeenten benoemde Deputaatschappen en bij die Deputaatschappen in dienst zijnde personen, althans personen die in opdracht van enig deputaatschap werkzaam zijn;

b. Andere binnen het kerkelijk verband bestaande organisaties en bij die organisaties in dienst zijnde personen. De Stichting tracht het doel te bereiken door wijze, deskundige personen ter beschikking te stellen en te houden die in voorkomende gevallen als arbiter dan wel als bindend adviseur kunnen optreden.' De Stichting beschikt dus over een lijst van arbiters dan wel bindend adviseurs. Geschillen kunnen dus langs twee wegen worden beslecht, namelijk door arbitrage of door bindend advies. Eerst iets over deze twee begrippen.

Een geschil over de verbintenissen die uit een overeenkomst voortvloeien, kan door één der partijen worden voorgelegd aan de burgerlijke rechter. Hij doet dat door de tegenpartij voor de rechter te dagen. De wet bepaalt welke rechter in welke gevallen bevoegd is. Soms is dat de kantonrechter (bijvoorbeeld bij arbeidsovereenkomsten), soms de arrondissementsrechtbank. Partijen kunnen echter samen overeenkomen, dat het geschil niet aan de burgerlijke rechter wordt voorgelegd, maar dat het onderwerp van arbitrage of van bindend advies zal zijn. Dat kan op twee manieren:

a. door een bepaling van die strekking op te nemen in de overeenkomst zelf, of

b. dat in een afzonderlijke overeenkomst vast te leggen als zich al een geschil voordoet.

Arbitrage is in het Nederlands recht aanvaard als een goede rechtsgang. Er worden in de wet wel zware eisen aan gesteld. Elk rechtsgeding moet aan bepaalde fundamentele eisen voldoen, zoals het beginsel van hoor en wederhoor, openbaarheid van stukken, etc. Die eisen gelden ook voor arbitrage. Een vonnis gewezen door arbiters, kan door de rechter dan ook beoordeeld worden op de aspecten die te maken hebben met een zorgvuldige rechtsgang. Is aan die eisen voldaan, dan zal de rechter het vonnis in stand laten. Een arbitraal vonnis moet daartoe aan de griffie van de rechtbank worden toegezonden. Dus: een arbitraal vonnis neemt de plaats in van een vonnis van de burgerlijke rechter en heeft dezelfde rechtskracht.

Naast arbitrage staat *bindend advies*.

Wanneer tussen partijen een geschil bestaat, kunnen zij overeenkomen om dat geschil door middel van bindend advies te beslechten. Zij verbinden zich dan over en weer om zich te houden aan hetgeen in het bindend advies wordt uitgesproken. Dat bindend advies is dus een nadere overeenkomst tussen partijen. Weigert één van de partijen daaraan gevolg te geven, dan zal om de tegenpartij te dwingen toch de weg naar de burgerlijke rechter gevolgd moeten worden. Verschil met arbitrage is dus, dat een arbitraal vonnis rechtstreeks ten uitvoer gelegd kan worden en een bindend advies niet. Voor het laatste is een vonnis van de rechter nodig. Een ander belangrijk verschil is dat voor bindend advies geen vormvereisten gelden, zoals wel het geval is bij arbitrage.

(slotartikel volgt)

Hendrik Ido Ambacht,

ds. W. Silfhout.

GEMEENTE TERNEUZEN

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente van Terneuzen deelt u met blijdschap mee, dat op D.V. dinsdag 6 juni a.s. de weleerwaarde heer ds. C. Harinck als herder en leraar aan onze gemeente verbonden zal worden. De bevestigingsdienst begint om 15.00 uur en zal geleid worden door zijn zoon, de weleerwaarde heer ds. W. Harinck. De intrededienst vangt aan om 19.30 uur. Beide diensten worden gehouden in ons kerkgebouw, Bethlehemkerk, Frans Halslaan 1, Terneuzen.

VERSLAG bevestiging op 19 januari 2000 van ds. B. van der Heiden door zijn broer ds. A.B. van der Heiden tot predikant van de Gereformeerde Gemeente te Alblasserdam

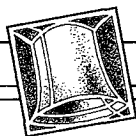
Ds. A.B. van der Heiden uit Utrecht mocht op deze voor de gemeente van Alblasserdam bijzondere dag zijn broer ds. B. van der Heiden voor de vierde keer inleiden tot het dienstwerk in een nieuwe gemeente. Eerder was hij predikant te Woerden, Hardinxveld-Giessendam en Kampen.

De bevestiger nam als uitgangspunt voor zijn preek Jesaja 52 : 7. Het thema was: "Boodschapper van het goede". Stil gestaan werd aan de hand van de tekst bij 1. "Doet vrede horen"; 2. "Doet heil horen" en 3. "Zegt tot Sion, uw God is Koning".

Het woord dat de profeet spreekt is van betekenis voor de ballingen in het land van Babel. Maar het heeft ook een diepere betekenis, namelijk van geestelijke verlossing door Jezus Christus, daar wijzen ook de kanttekenaren op. De boodschap van de tekst herhaalt Paulus in Romeinen 10 : 15. Daar wordt deze oudtestamentische profetie verbonden met de nieuwtestamentische verkondiging.

Gemeente van Alblasserdam: Het is de Heere Zelf, Die één van Zijn dienaren tot u zond. Hij komt niet met zijn eigen woord, maar met de boodschap van zijn Zender. De boodschap om vrede te doen horen. Dienaren zijn geen hel en verdorpen predikers. Ze zijn dienaren van het Evangelie. Ze moeten de vrede verkondigen, die God bereid heeft in het werk van de gezegende Borg en Zaligmaker.

De tekst spreekt vervolgens ook van "die heil doet horen". De boodschappers van het goede mogen zeggen dat God naar Zijn welbehagen de verworven vrede tot heil gaat maken. Aan mensen die in onvrede met God leven. Die vrede die alle verstand te boven gaat. Gemeente van Alblasserdam: Wat zou dat een zegen zijn als dat de vrucht van de prediking van uw nieuwe predikant, onze broer, mag zijn. De meest begaafde predikant kan de boodschap brengen waarbij ons hart toch gesloten blijft, dat het langs ons heen gaat. Het is nodig dat de inhoud van de bood-

KERKNIEUWS

Beroepen:

te Amsterdam-Noord: ds. A. Bac te Bodegraven;
te Rijssen-Zuid: ds. M. Karens te Werkendam.

Bedankt:

voor Elspeet: ds. P. Melis te Genemuiden.

TIJDPREDIKATIE MET HET OOG

OP DE EUROPESE KAMPIOENSCHAPPEN VOETBAL

Van 10 juni tot en met zondag 2 juli zullen in ons land de Europese Kampioenschappen voetbal worden gehouden. Dit grote voetbal feestje wordt heel nadrukkelijk onder de aandacht van ons volk en van onze jongeren gebracht. Tienduizenden komen op de been. De kampioenschappen leiden niet alleen tot ontheiliging van de dag des Heeren, maar gaan ook gepaard met allerlei uitingen van sportverdwazing.

De Jeugdbond van onze gemeenten, ondersteund door het Deputaatschap tot behartiging van de belangen van de landelijk georganiseerde bonden en verenigingen, richtte zich tot het Deputaatschap Vertegenwoordiging en Voorlichting met het verzoek een tijdpredikatie beschikbaar te stellen, die in de vacante gemeenten kan worden gelezen voor het begin van of tijdens de genoemde periode. Het is immers van groot belang, dat ouderen en jongeren vanuit het Woord worden opgeroepen om afgod voetbal niet te dienen, maar de Heere te zoeken, Die alleen waardig is om geëerd en gediend te worden.

Ds. C.J. Meeuse te Nunspeet was tot onze blijdschap bereid een tijdpredikatie te schrijven, die aan het genoemde doel beantwoordt. Deze predikatie zal worden uitgegeven in de serie "Lectori Salutem" in samenwerking met het deputaatschap. Omstreeks 1 juni D.V. zal de uitgave aan de kerkenraden worden toegezonden door het Kerkelijk Bureau. Ook de predikanten en de studenten zullen een exemplaar ontvangen. De Heere verbindt Zijn zegen aan het lezen en horen lezen van deze predikatie. "In Uw licht zien wij het licht".

Namens het Deputaatschap Vertegenwoordiging en Voorlichting,

ds. J.J. van Ekeveld, preses

ds. M. Golverdingen, scriba

schap door de Heilige Geest aan de harten wordt toegepast, want Hij zal heil doen horen. Dan gaan we dingen horen die we nooit gehoord hebben. Dan hoort u dat u in de ballingschap leeft. Dan krijgt u de schuldbrief thuis. Ik hoop van harte als u het nooit gehoord hebt dat het dan de vrucht op de prediking van uw nieuwe herder en leraar mag zijn. Er is geen heerlijker opdracht voor uw predikant om uit te roepen: Troost, troost Mijn volk zal ulieder God zeggen..., O alle gij dorstigen komt tot de wateren..., Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, maar ook om tot dode zondaren te zeggen: Ontwaakt gij die slaapt en staat op uit de doden en Christus zal over u lichten. Het is groot dat zondaren zalig gemaakt worden, maar het is nog groter als gezegd mag worden met de apostel: waarvan ik de voornaamste ben.

De tekst zegt ten derde "die tot Sion zegt: uw God is Koning". Sion in het oog van de wereld een verachte heuvel. Maar God Zelf had deze berg begeerd om Zijn heerlijkheid te tonen. Sion is in het Woord van

God altijd het beeld van Gods genadige verkiezing en ontferming. Er zijn geen oorzaken in Sion, maar Gods verkiezing is onberouwelijk. De boodschappers mogen tot Sion zeggen: "Uw God is Koning". Die God Die regeert, Die Sion leidt. Die Sion leidt door de strijd en verdrukking tot de eeuwige overwinning. Jezus Christus heeft overwonnen. Hij regeert door Zijn Geest en Woord. Wat een wonderlijke tekst toch. Het liefelijke van de boodschapper ligt niet in zijn stem of karakter, hij is een mensenkind net als u, maar het liefelijke ligt in de boodschap die hij mag brengen. Onze broer wil er zelf tussen uitvallen om Christus te verheerlijken, dan komen we uit bij Hem, Die zo liefelijk is om geëerd en geliefd te worden. U moet uw predikant dan ook liefhebben en hoogachten om de boodschap die hij u mag gaan brengen, aldus de Utrechtse predikant in zijn bevestigingspreek. Na het lezen van het formulier en het plechtig uitgesproken: "Ja ik, van ganser harte" sprak de bevestiger nog een persoonlijk woord.

J.A. Verveen.

DATHEEN SAMENZANGAVOND T.B.V. HET DEPUTAATSCHAP VOOR ISRAËL

Op D.V. donderdag 1 juni (Hemelvaartsdag) a.s. organiseert stichting "Musica Sacra" een Datheen samenzangavond in de Bovenkerk te Kampen. Het programma zal hoofdzakelijk bestaan uit het gemeenschappelijk zingen van de eeuwenoude psalmberijming van Petrus Datheen. Opening, appèlwoord en sluiting wordt verzorgd door ds. C. Sonneveld uit Veenendaal. De toegang is vrij. Er zal wel een collecte worden gehouden waarvan de netto opbrengst is bestemd voor bovengenoemd Deputaatschap en aan de uitgang een collecte ter bestrijding van de onkosten. Jong en oud hartelijk welkom. Aanvang: 19.30 uur.

PSALMZANGAVOND DORDRECHT

D.V. 1 juni hoopt de Stichting Reformatorische Beziinningsavonden een psalmzangavond te beleggen in de Grote Kerk te Dordrecht. De spreker zal zijn ds. G.J. van Aalst, die een inleiding op de te zingen psalmen hoopt te houden over "Elende, Verlossing en Dankbaarheid". Aanvang 19.45 uur. Toegang vrij voor iedereen. Collecte ter bestrijding van de onkosten.

STUDENTENKRING GEREFORMEERDE GEMEENTE ROTTERDAM

Op D.V. woensdag 7 juni 2000 hoopt de heer G. Roos een lezing te houden over "Het Jodenvraagstuk". Hiermee sluiten we het jaarthema 'Wees nuchter en waakt' af. We willen alle studerende en ook belangstellende van harte uitnodigen deze avond bij te wonen in één van de zalen van het kerkgebouw van Rotterdam-Centrum aan de Boezemsingel (metrohalte Oostplein). Voorafgaand aan de lezing hebben we eerst om 18.00 uur een gezamenlijke maaltijd. Wil je mee-eten? Dat kan door een belletje te doen naar Hanneke van de Werken, 0184-661971 of te mailen: 970790@ichthus-hs.nl. Ook voor verdere informatie mag je bellen. Tot ziens op 7 juni!

MEDEDELING CURATORIUM THEOLOGISCHE SCHOOL GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Het Curatorium in vergadering bijeen op maandag 15 en dinsdag 16 mei 2000, heeft vrijmoedigheid gevonden om de volgende personen als studenten tot de opleiding van dienaren van het Goddelijke Woord toe te laten:

De heer E. Bakker, Goudenregenstraat 15, 4043 LW Opheusden.

De heer G. Beens, Jan v. Arkelstraat 11, 8281 AA Genemuiden.

De HEERE is onzer nog gedachtig geweest. Ondanks al onze zonden wilde Hij nog gedenken aan de trouw van Zijn eeuwig verbond. Hij geve ons met al onze onvolkomen werken bij Hem te schuilen, Wiens werk alleen volkomen is. Hij schenke Zijn onmisbare zegen over de genomen beslissingen.

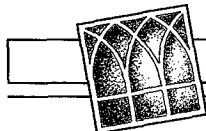
Namens het Curatorium,
ds. A.F. Honkoop, voorzitter,
ds. J.W. Verweij, secretaris.

KONINKLIJKE ONDERSCHIEDING

De heer T. Drost, lid van onze gemeente, ontving op 28 april jl. een koninklijke onderscheiding. Hij werd benoemd tot ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Dhr. Drost is onder meer raadslid geweest van de SGP-fractie in de gemeente Waddinxveen en oprichter en leider van de Waddinxveense afdeling van onze zondagsschool. Hij is als bestuurslid verbonden aan de Stichting Gehandicaptenzorg van de Gereformeerde Gemeenten. Vanaf deze plaats willen wij dhr. Drost en zijn gezin van harte feliciteren met deze koninklijke onderscheiding en hem voor de toekomst Gods zegen toewensen.

Namens de kerkenraad van Gouda,

J.P. van der Bas, scriba.

PREDIKBEURTEN

ZONDAG 28 MEI 2000

Aagtekerke 9.30 uur (H.A.) en 19.00 uur ds. Neele en 14.30 uur leesdienst; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. de Pater; Alblasersdam 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Vischer; Apeldoorn 10.00 uur ds. v/d Net en 17.00 uur ds. Vreugdenhil; Arnhem 10.00 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Bo-

degraven 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Boskoop 9.30 en 18.00 uur ds. Gunst; Breda 18.30 uur ds. M. Karens; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.00 uur ds. Sonneveld (H.D.); Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; Delft 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. Zippro; Deventer 10.00 en 18.00 uur dhr. Brugge; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. den Boer; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. Driessen; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur

leesdienst; Drachten 9.30 uur ds. Mol; Eindhoven 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. M. Karens; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Emmeloord 19.00 uur ds. F. Mulder; Enter 19.00 uur ds. Kattenberg; Ermelo 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur leesdienst; 's-Gravenhage 10.00 uur leesdienst en 19.00 uur dhr. de Wit (beide diensten in Zuid); 's-Gravenpolder 9.30 en 14.00 en 18.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. Golverdingen; Groningen 9.45 uur ds. Vreugdenhil en 15.30 uur ds. v/d Net; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Hellevoetsluis 18.00 uur ds. Schot; Hendrik Ido Ambacht 10.00 (H.D.) en 16.30 uur ds. Silfhout; Hoofddorp 9.30 en 19.30 uur ds. Bac; Hoogvliet 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. P. Mulder; Houten 11.00 en 16.30 uur ds. C. Harinck; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. F. Mulder; Kamperland 15.00 uur ds. Moens; Katwijk aan Zee 17.00 uur ds. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. P. Blok; Krimpen a/d IJssel 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Leiderdorp 10.00 uur ds. Paul en 18.30 uur ds. P. Mulder; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Baan; Marknesse 9.30 en 14.30 uur ds. van Krimpen; Meeuwen 14.30 uur ds. de Pater; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. Tanis; Melissant 10.00 en 18.00 uur ds. Vermeij; Middelburg-Centrum 9.30 en 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Naaldwijk 19.00 uur ds. Golverdingen; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Mouw; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Meeuse; Oosterend-Textel 10.00 en 16.00 uur ds. van Dijk; Oostkapelle 15.00 uur ds. Neele; Oostvoorne 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. Schot; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. J. Karens; Opperdoes 10.00 en 16.00 uur ds. Boogaard; Oud-Beijerland 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. B. v/d Heiden; Oudewater 15.00 uur ds. van Dieren; Poortugaal 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. W.J. Karels; Rhenen 10.00 en 19.00 uur dhr. Tuinier; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur leesdienst; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.00 uur ds. F. Harinck; Rilland-Bath 18.30 uur ds. Schipper; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Kleppe en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 18.30 uur ds. Driessen; Rijssen-Zuid 9.30 uur (H.A.) en 18.30 uur ds. Verweij en 14.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 19.00 uur ds. Zippro; Rotterdam-Centrum 10.00 en 17.00 uur ds. Mijnders; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. Beens; Rotterdam-Zuid 10.00 en 16.30 uur ds. Sonneveld; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. Baaijens; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Scheveningen 10.00 en 17.00 uur dhr. de Wit; Soest 19.00 uur ds. Visscher; Spijkenisse 19.00

uur ds. Silfhout; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. van Dieren; Terneuzen 10.00 en 15.00 uur ds. L. Blok; Terwolde-De Vecht 14.30 uur dhr. Brugge; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. de Jongste en 14.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.00 uur leesdienst; Uddel 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Urk 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. A.B. v/d Heiden; Veenendaal 9.30 en 17.00 uur leesdienst; Vlaardingen 18.00 uur ds. W.J. Karels; Waarde 9.30 en 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Wageningen 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Wemeldinge 10.00 (H.A.) en 14.30 uur ds. Hofman; Werkendam 10.00 en 18.00 uur leesdienst; Woerden 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Yerseke 9.30 en 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Zaandam 18.30 uur ds. Baan; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. van Ekeveld; Zoetermeer 16.30 uur ds. Paul; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur leesdienst.

DINSdag 30 MEI 2000

Haarlem 19.30 uur ds. Baan.

WOENSDAG 31 MEI 2000 (HEMELVAARTSDIENSTEN)

Breda 19.30 uur ds. P. Mulder; Eindhoven 19.30 uur ds. Silfhout; Hellevoetsluis 19.30 uur ds. Schot (H.D.); Melissant 19.30 uur ds. Beens; Mijdrecht 19.30 uur ds. Verweij; Naaldwijk 19.45 uur ds. van Dieren; Opperdoes 19.30 uur ds. Bac; Poederloij 19.30 uur ds. Mondria; Ridderkerk-Slikkerveer 19.30 uur ds. Hogchem; Scheveningen 19.30 uur dhr. Brugge; Sint Philipsland 19.30 uur ds. Moens; Terneuzen 19.00 uur ds. Tanis; Vlaardingen 19.30 uur ds. Meeuse.

DONDERDAG 1 JUNI 2000 (HEMELVAARTSDAG)

Aagtekerke 9.30 uur ds. Neele; Aalburg 9.00 uur ds. de Pater; Alblasserdam 9.00 uur ds. B. v/d Heiden; Amersfoort 9.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 10.00 uur ds. v/d Net; Barneveld 9.30 uur ds. Hogchem; Beekbergen 10.00 uur ds. Schreuder; Benthuisen 9.30 uur ds. Gunst; Bodegraven 10.00 uur ds. Bac; Boskoop 8.30 uur ds. van Dieren; Brakel 11.00 uur ds. de Pater; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 uur ds. Paul; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. Moerkerken; Den Helder 15.00 uur ds. Baan; Dirksland 10.00 uur ds. den Boer; Doetinchem 9.30 uur ds. Driessen; Dordrecht 9.30 uur ds. P. Mulder; Elspeet 11.15 uur ds. Beens; Ermelo 9.30 uur ds. L. Blok; Genemuiden 9.30 uur ds. Melis; Gorinchem 10.00 uur ds. Golverdingen; 's-Gravenhage 9.00 uur leesdienst (in Zuid); 's-Gravenpolder 9.30 uur ds. Schipper; Groningen 9.45 uur ds. Vreugdenhil; Hardinxveld-Giessendam 9.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik Ido Ambacht 9.00 uur ds. Silfhout; Hilversum 10.00 uur dhr. de Wit; Hoofddorp 11.00

uur ds. Baan; Hoogvliet 11.00 uur ds. Silfhout; Kampen 11.00 uur ds. Meeuse; Klaaswaal 11.15 uur ds. B. v/d Heiden; Kootwijkerbroek 10.00 uur ds. P. Blok; Kortgene 10.00 uur ds. C. Harinck; Krimpen a/d IJssel 9.00 uur ds. Schot; Leerdam 11.00 uur ds. W.J. Karels; Leiderdorp 10.00 uur ds. Boogaard; Lisse 9.00 uur ds. Baan; Middelburg-Centrum 9.30 uur ds. Tanis; Middelburg-Zuid 9.00 uur ds. van Gelder; Middelharnis 9.30 uur ds. J. Karels; Moerkapelle 9.30 uur ds. Zippro; Nijkerk 9.00 uur ds. Beens; Nunspeet 9.00 uur ds. Meeuse; Oosterend-Textel 10.00 uur ds. van Dijk; Opheusden 10.00 uur ds. J. Karens; Poortugaal 9.00 uur dhr. Tuinier; Puttershoek 11.15 uur ds. P. Mulder; Ridderkerk 9.30 uur ds. van Aalst; Rijssen-Noord 9.00 uur ds. Kleppe; Rijssen-West 9.00 uur ds. Mol; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. Baaijens; Rotterdam-Centrum 9.30 uur ds. Mijnders; Rotterdam-Zuid 11.00 uur dhr. Tuinier; Scherpenisse 9.30 uur dhr. Brugge; Scherpenzeel 10.00 uur ds. F. Mulder; Soest 11.15 uur ds. Sonneveld; Spijkenisse 10.00 uur ds. F. Harinck; Stolwijk 10.30 uur ds. van Dieren; Terwolde-De Vecht 9.30 uur ds. Clements; Tholen 10.00 uur ds. de Jongste; Tricht-Geldermalsen 9.00 uur ds. Verweij; Uddel 10.00 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. van Krimpen; Veenendaal 9.00 uur ds. Sonneveld; Waarde 9.30 uur ds. Hofman; Waardenburg 9.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 uur leesdienst; Werkendam 9.30 uur ds. M. Karens; Woerden 9.00 uur ds. W. Harinck; Yerseke 9.30 uur ds. v/d Poel; Zeist 10.00 uur ds. van Ekeveld; Zwijndrecht 9.30 uur ds. Vermeij;

VRIJDAG 2 JUNI 2000

Ouddorp 14.00 uur ds. den Boer (huw. bev.).

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar: Evangelist L. Versteeg; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur. Kerkgebouw "'t Wuiver 2-a", Oudorp NH, gem. Alkmaar.

Amsterdam: Evangelist G. Baan; "Bij Simon de Looier", Looiersgracht 70; dienst iedere zondag om 10.30 uur.

Emmen: Evangelist C. van Drunen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur. Kerkgebouw Prinsesselaan 61, Emmen.

Leeuwarden: Evangelist G. van de Breevaart; diensten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur in de kerk van de Zevende Dags Adventisten, Eeskwerd 1.

Merksem: Evangelist J. Witte; Prot. Kerk, Oude Barreelei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Tilburg: Evangelist H.J. v.d. Boogaard; Offenbachstraat 105-107; diensten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur. Bijbelstudie: iedere woensdagavond om 20.00 uur.

ADVERTENTIES

Na een liefdevolle verzorging in Huize Maranatha is in de gezegende ouderdom van 97 jaar overleden

CORNELIA TAAKE

Geb. 28-8-1902
te Alblasserdam

Overl. 17-5-2000
te Rijssen

Fam. G. Bruggink

Huize Maranatha, kamer 504
Correspondentieadres: Haarstraat 71a
7462 AL Rijssen

De begrafenis heeft plaatsgevonden op maandag 22 mei op de begraafplaats "Rhijnhof" te Leiden.

**Collectebonnen
machinaal tellen?**
vraag demo en/of referentie
Den Hertog 0314-341381/0548-515415

Voor een paar dagen of langer, gezelligheid en sfeer, **Pension 'De Peel'**, gelegen in de mooie Betuwe, waar het gewoon goed is.

Fam. Knuivers, Boveneindsestraat 14, 4041 EJ Kesteren, tel. 0488-481687.

- Wij verzorgen begrafenissen in elke woonplaats op de Veluwe en in Flevoland
- Opbaring zowel thuis als in elk gewenst rouwcentrum
- Dag en nacht bereikbaar
- Geen crematies

Begrafenisverzorging Vos

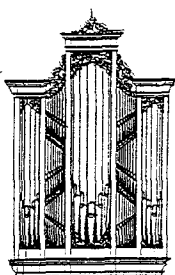
Aardhuisweg 74
3888 MG Uddel
Telefoon 0577-401689

**De RST
voor
kraamzorg
in uw
gezin?**

**Vraag de
folder aan en
schrijf u in**

RST
Reformatische
Stichting Thuiszorg
Raadhuisplein 45 - Postbus 154 - 3770 AD Barneveld
Telefoon (0342) 42 23 24

Orgelmakerij Boogaard

Gravenstraat 4
7461 TN RIJSEN
Telefoon 0548-512250
Telefax 0548-521637

Nieuwbouw-Restauratie-Stem- en onderhoudswerk.

begrafenisverzorging T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen,
Rotterdam en omstreken.
Opbaar mogelijkheden in een
door u gewenst uitvaartcentrum
of thuis met koeling.
Geen crematies.
Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 460 05 09
Fax 010 - 435 79 12

HOUTSNIJWERK is ook voor U betaalbaar! J. Ockerse snijdt voor elke beurs en elk formaat; bijv. bijbelteksten voor trouw, belijdenis en jubilea. Ook bijbellessenaars. Laat u vrijblijvend voorlichten. **Kraatsweg 17, 6732 EV Harskamp. Tel. 0318 - 456383.**

RANDBURG

GAUTENG

ZUID-AFRIKA

Het bestuur van "Die Stigting vir Reformatoriese Onderwys" te Randburg vraagt voor zijn Réhobotskool, zo mogelijk per 1 september 2000, doch uiterlijk per 1 januari 2001 D.V., een

DIRECTEUR

Deze vacature ontstaat door terugkeer naar Nederland van het huidige tijdelijk schoolhoofd i.v.m. studie.

De Réhobotskool is een basisschool, die thans door bijna 40 leerlingen bezocht wordt en gehuisvest is in een historisch gebouw op het platteland. De leerlingen komen hoofdzakelijk uit de noordelijke voorsteden van Johannesburg, zoals Randburg en Roodepoort. De voertaal is Afrikaans, terwijl het Engels als tweede taal sterke aandacht geniet.

Het bestuur biedt u:

- een kleine klas;
- een vrijstaande woning bij de school.

Gegadigden dienen:

- * de grondslag en het doel van de stichting te onderschrijven;
- * (belijdend) lid te zijn van de Gereformeerde Gemeenten en bereid te zijn trouw kerkelijk mee te leven met de plaatselijke Gereformeerde Gemeente;
- * de bereidheid te hebben het reformatorisch onderwijs in Randburg uit overtuiging te dienen;
- * zich ten volle in te zetten om zich het Afrikaans eigen te maken.

Nadere informatie wordt gaarne verstrekt door:

- * de voorzitter van de adviescommissie t.b.v. "De Stigting vir Reformatoriese Onderwys", ds. M. Golverdingen te Gorinchem, tel. 0183-647634 en;
- * het tijdelijk hoofd van de Réhobotskool, dhr. J.A. Hoogesteger te Randburg, tel. 0027-11701-3222.

Sollicitaties, met vermelding van (zakelijke en kerkelijke) referenties, s.v.p. vóór 10 juni 2000 te richten aan de secretaris van bovengenoemde adviescommissie, dhr. J.J. Verhage, Klooslaan 9, 2985 CK Ridderkerk.

Handing & Accessoires

Boeder Scherpenzeel
 Handelsonderneming

AMBTSKLEDING
 Kostuums: ~ 2 en 3 delig zwart - grijs - e.a.
 Preekjassen ~ Jacquets ~ Pantalons
 Streppantalons ~ Overhemden ~
 Stropdassen ~ Sokken ~ Overjassen
 Hoeden ~ Schoenen

Showroom:
 Nieuwstraat 87 3925 EE Scherpenzeel
 Telefoon 033 - 2778068 - Fax. 033- 2770561

Op afspraak - service aan huis

KLASSIEKE ORGELS

**Hoofddealer van Johannus,
 Eminent, Ahlborn,
 Sweelinck, enz.**

Stolk Orgels
 Tel.: 0180 - 31 56 52

Nieuwkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55
 Genemuiden, Julianastraat 12
 Krabbendijke, Oostpolderweg 1
 Nederhemert Noord, Kapelstraat 1
 Beesd, Veerweg 14

UNIEK IN PRIJS!

SHGC

 STICHTING HULPVERLENING IN GEZINNEN

Uitgaande van de Ger. Gem. in Ned.

Voor betaalbare en verantwoorde hulp
 in gezinnen waar uit de Statenvertaling wordt
 gelezen en geen TV aanwezig is.

Rijksgeëdiplomeerde KRAAMHULP:
 tel. 033-2774 547 of 0346-264 595.
 Dagelijks bereikbaar, laat u tijdig inschrijven.

GEZINS- BEJAARDEN EN ZIEKENHULP:
 tel. 0166-652 605.
 Inlichtingen iedere werkdag van 8.30-10.30 uur;
 vrijdags ook van 19.00 - 20.00 uur.

**Begrafenisverzorging
 "De Laatste Zorg"**

Joop van Dijk Joh.zn.
 Burg. Ten Velde straat 22
 8281 ZS Genemuiden
 Tel. 038-3854230
 Mobiel 06-20361034

Wij verzorgen begrafenissen in
 Genemuiden, Kampen en omstreken
 met gelegenheid voor thuisopbaring

Geen crematies

Stichting Bureau Kraam & Gezinshulp, omdat zorg meer is dan geholpen worden....

Wat bedoelen we met: de zorgverlener die voelt, wat u bedoelt?

Wij bieden u principieel verantwoorde Kraamzorg en Thuiszorg indien u niet
 verzekerd bent tegen ziektekosten, maar ook als u verantwoorde zorg op maat wenst.
 Kraamzorg en Thuiszorg waarbij u bepaalt hoe(lang) u geholpen wilt worden.
 Bij de BKG staat het gezin centraal en dat betekent meer dan standaard
 hulpverlening.
 Helpende handen zijn belangrijk, maar principieel verantwoorde zorg voor uzelf en
 uw gezin is de basis voor een goed herstel.

Onze verzorgenden zijn Rijksgeëdiplomeerd en werken via bemiddeling van de Stichting
 BKG in gezinnen met een reformatisch kerkelijke achtergrond door geheel Nederland.

Neem voor vrijblijvende informatie eens contact op om de mogelijkheden te
 bespreken, wij zeggen niet snel "neen", (echter wel als er in uw gezin tv aanwezig
 is).

U kunt ons bereiken door contact op te nemen met:

Onze centrale inlichtingen en inschrijfteléfono: 078-6815786. Bij voorkeur tijdens
 werkdagen tussen 14.00 uur en 17.00 uur. Lukt u dit niet spreekt u dan onze
 telefoonbeantwoorder in en wij nemen contact met u op.

Wij zenden u graag een BKG informatiepakket toe.

BKG, de zorgverlener die voelt, wat u bedoelt

Wil in uw huis aan Christus' Woord
 de plaats van ERE geven
 en menig kruis wordt uit uw huis
 door Christus' Woord verdreven

In het boek

"Wat zoekt gij?"

gaat Johan op zoek naar de enige troost voor zijn leven,
 maar ook om te kunnen sterven. Dat laatste gevaar is
 aanwezig want de 30-jarige oorlog is begonnen en de
 eerste slachtoffers vallen in de strijd.

Natuurlijk kunt u de enige troost ook aan uw
 kinderen. Koop dit boek voor hen, zodat zij
 met de hoofdpersoon mee kunnen gaan zoeken.

Te bestellen via tel. 0416-691788

Voor f. 32,50 incl. verzendkosten.

BARNEVELDSE BEGRAFENISVERENIGING

Voor een eervolle, eenvoudige verzorging
 van begrafenissen in Barneveld en om-
 streken.

- geen CREMATIE
- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- opgave van lidmaatschap

J. de Groot b.g.g.: G. de Groot
 Barnseweg 87 J.H.D. Vermeulenstraat 5
 3771 RN 3774 JW
 Barneveld Kootwijkerbroek
 Tel.: 0342-490728 Tel.: 0342-441812

Van Horssen bv

DORPSSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
 Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
 Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
 Theologische werken - Dagboeken
 Bijbel- en Catechismusverklaringen
 Leesboeken voor jong en oud
 Voordeelaanbiedingen
 Tweedehands en Antiquarisch
 Psalm- en Muziekboeken
 Bladmuziek (noten en klavarskribo)
 CD's en Musicassettes
 Boeken- en CD-bonnen
 Wens- en Gelegenheidskaarten